

Sahib ve Başmuharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savialarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verümez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1252

21 Haziran 1939

Çarşamba

Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 927

C. Halk Partisi Meclis grubu dün toplandı

Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu siyasi vaziyetimizi izah etti

Ankara 20 (A. A.) — Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu bu gün, 20 Haziran 938 saat 15 te reis vekili Hilmi Uzun baş kanlığında toplandı.

Söz alan Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu son hafta zarfında dünya ve Avrupa siyasetinin vaziyetini ve bizim bu siyaset içinde takib etmekte olduğumuz hareket tarzını izah etmiş ve bilhassa son günler içinde Romanya ve Mısır gibi iki dost devlet ve millet Hariciye Nazırlarının memleketimizi ziyaretinden duyduğumuz yüksek memnuniyeti tebarüz ettirmiştir.

Hariciye Vekili bu meyanda harici politikamızın seyri hakkında tenevvür etmek isteyen bir çok hatipleri de tatmin etmiş Muş Mebusu Hakkı Kılıçoğlu tarafından verilip, grup ruznamesine dahil bulunan ve muhteviyatı itibarile bir kaç vekâleri alâkadar eden takririn, takrir sahibi tarafından izahını müteakib müzakere başlamış ve suallardan tayyare cemiyetine taalluk eden fıkra bu hususta söz alan müteaddit hâtipler tarafından münakaşa edilmiştir.

Takrir sahibi ile birlikte söz alan diğer arkadaşlara hava kurumu başkanı Şükrü Koca tarafından kurum namına cevaplar verilmiş ve nihayet kürsüye gelen Maliye Vekili Fuat Ağıralı hükümet namına beyanatta bulunup, Haziran ayından itibaren mahsulâtı arziye kadar altında şimdiye kadar hava kurumu için müstahsillerden alınmakta olan iânenin kaldırılmış olduğu gibi tayyare piyankosunun da hükümetçe bundan böyle merkez bankası tarafından idaresi derpiş edildiğini ve buna müteaddil kanun lâiyhasının bir kaç güne kadar büyük Millet Meclisinin

Şükrü Saraçoğlu

Maliye Vekili
Fuat Ağıralı

müzakeresine arz edileceğini bildirmiştir.

Grup Maliye Vekilinin bu beyanatını tasvip etmiştir.

Vaktin gecikmesine binaen Hakkı Kılıçoğlunun takririnin diğer kısımlarının müzakeresinin gelecek ruznameye bırakılarak siyasetçe celseye nihayet verildi.

Büyük Millet Meclisinde

Ankara 20 A. A. — Büyük Millet Meclisi dünkü toplantısında devlet memurları aylıklarının tevhidine ve taadülüne aid kanun lâiyhasının müzakeresine devam etmiştir.

Başvekilimizin ziyafeti

Ankara 20 A. A. — Başvekil Dr. Refik Saydam bu gün misafirlerimiz Mısır Hariciye Nazırı şerefine bir öğle yemeği vermiştir.

Suriye Haberlerimiz

Suriyede

Krallık mes'elesi temizleniyor

Şam (Hususi) — Kabine buhranı devam etmektedir. Reiscümhur müstafi Başvekil Nasuh Buhariyi kabul ederek istifasını geri alarak eski kabine arkadaşlarıyla beraber işe devam etmesini ve yahut yeni bir kabine teşkil etmesini teklif etmişse de eski Başvekil itizar beyan etmiştir.

Siyasi mehafilin muhtalaalarına göre kabi-

ne buhranın halli için Fransızlar tarafından Reiscümhura verilen son mühlet Haziran nihayetine kadardır. Bu müddet zarfında mesul bir hükümet teşekkül edemezse Fransızlar idareyi doğrudan doğruya ellerine alacaklar ve en kuvvetli bir ihtimal ile Reiscümhuru istifaya davet ederek krallık ilân edeceklerdir.

Hatayın iltihak günü

Antakya 21 [Hususi] — Hatayın anavatanına iltihak gününü kutlulamak için Halkevinde bir komisyon teşekkül etmiştir.

Komisyon Halkevi başkanı Samih Azmi Ezerin riyasetinde ve Şükrü Balcı Remzi Siliöz, Şekip İnal, Ziya Oral ve Hamdi Sunmandan müteşekkildir.

Komisyon dünden itibaren toplanarak çalışmalarına başlamıştır.

Yeni beş yüz ve 1000 liralıklar

Yeni 500 ve 1000 liralıklarımız tedavüle çıkarılmıştır.

Eski 500 ve 1000 liralık kâğıt paralar 3 sene daha te-

davülde kalacak, ayrıca (7) sene de Cumhuriyet Merkez bankası veznelerinde tebdil olunacaktır.

Davalarımız:

Halçılık

Yazan: Kızıltepe Kültür İşyari
Zeki Teoman

Sosyete; problemlerini, yasalarını, ahlak ve ilim sistemlerini, sanat doktrinlerini ekonomik bir medeniyet üzerine kurarsa (tarihi maddecilik, Rusya,) yahut korporasyon (İtalyada) üzerine temellerse gene yaşayamaz. Böyle kuruluşlar sosyal olmaktan ziyade şahıslara dayanan bir sınıftır. Belli bir kültürle, beraber yaşamak isteginden doğan ulus, şahıs ve sınıf egemenliği altına giremez.

Bizde böyle bir sınıf egemenliği, üstünlüğü, farkı yoktur. Bizde tek sınıf var: Türk halkı

Türk halkı sosyal hayata uymak için soysallığın (medeniyet) sembolü olan iş bölümüne göre her biri bir işe sarılarak birbirine bağlanmışlardır.

Halkın elinden malı, tarlası, parası alınmaz, halk hürdür. Halk ulusal ahlak, eğitim, asig (menfaat) çerçevesi içinde her işi görür. Sürü halinde tarlalarda, fabrikalarda çalıştırılmaz. Halkın emeği çok büyük ve kıymetlidir.

Bunun içindir ki halk egemenliğine dayanan devletimiz liberaldir. Halk; kendisini idare edecek kanunu yapan, kanuna göre iş yaptıran Kamutayı kendi kurar.

Kamutay; sonu olmayan düşüncelere, hayallere dayanmayıp hakikati hayatın içinde arar. Kanunları bu realite içinde en az zamanda en çok randman almak üzere ulustan aldığı bitmek tükenmek bilmez enerjiyi boşa harcamadan organize ederek yapar. Devletin bu prensibi tarihsel bir rasyonalizmdir.

Biz fabrikalarımızı halkın kalkınması için, trenlerimizi halk ve onu koruyan ordu, halkı kalkın-

diracak endüstriyel ve ekonomik sebepler için yaparız.

Ovaları sulamak, örnek çiftlikler yapmak, bu işleri sistemli bir surette başarmak için teknik okulları açmak, işleri kıymetlendirmek ve hayata verilmiş olarak enerjik Türk yetiştiren diğer okulları açmak hep halkın az zamanda rasyonal bir şekilde kalkınmaları içindir.

İlk defa Atatürkün kullandığı rasyonalizm bize eski zamanlardan dedelerimizden kalma tam anlamıyla bir harekettir.

Daha Avrupa, Önsya bombosken Ortasyada rasyonalizme dayanan avcılık, çiftçilik, demircilik. Akından sonra Ortasyadan getirilen yazı, şehircilik, ar (güzel sanat) okullukluk, en nihayet Adeniz medeniyeti Türklerin eseridir.

Düşünceye dayanan halkçılık; ulusçuluk (milliyet, nasyonalizm), ulusal duygu dediğimiz iş, hareket, şuur kuvveti Atatürkün elinde iflas etmez bir kaynak olarak, rasyonal ("akla göre, kılavuzda", sosyal anlamı yakarıda anlatıldı) bir surette kullanıldı.

—Devam edecek—

Kandaş!

İkdisâden düşkün milletler ölüme mahkumdur
Bunun yaradıcısı da kaçakçılıktır.

Kaçığa verceğin akçe bir santim dahi olsa
damlaya damlaya göl olur seni yutar.

Yiyecek, giyeceğin nesneleri yerli malından al.
Yurdunu şen, yurttaşını sevinçli görürsün.

Tahdidi sinne tabi tutulan memurlar

Devlet Demiryolları idaresi 60 yaşını doldurmuş olan 120 kadar memurunu tahdidi sinne tabi tutmuştur.

Bu memurlardan bir kısmının vazifesine nihayet verilmiştir. Bir kısmı da işlerinden 6

Temmuzda ayrılacaklardır.

Demiryolları idaresi tahdidi sinne tabi tuttuğu bu memurlardan bir kısmına tekaüdiye bir kısmına da tazminat verecektir.

Güreşçilerimiz
Filistine davet edildi

İstanbul «Hususi» Filistin güreş kulübü, iki maç yapmak üzere Kumkapı Haliç kulübünün teşkil ettiği İstanbul Güreş kulübünü da-

vet etmiştir.

Temmuz ayı içinde yapılacak bu müsabakaya, İstanbul güreş kulübünden altı güreşçi gidecektir.

Hatayla Suriye arasında

Arazi sahiplerine kolaylık gösterilecek

Halep (Hususi) — Hatayla Suriye hudutları üzerinde bulunan arazi sahiplerine kolaylık gösterilmesine dair Yüce komiserlikten bir tamim gelmiş, alâkadâr dairelere tebliğ edilmiştir.

Bu tamime göre Suriyede ikamet edip te Hatay dahilinde ve huduttan itibaren hattı müs-

takim üzere 10 kilometre mesafede arazisi bulunan eşhas gümrük dairesinden alacakları senelik vesika mucibince mahsullerini Suriye dahiline nakledebilecekler ve bunları nakilde kullandıkları adamları serbestçe gidip gelebileceklerdir.

Bu muamelenin Hatayda mukim olup ta Suriyede arazisi bulunanlara da aynen tatbik edileceği işitilmiştir.

Mahkûm edilen
7 Casus

İzmir — Kırklarelinde Casusluk yapmaktan suçlu yedi kişinin muhakemeleri bitmiş, karar ağır ceza mahkemesinde aleni celsede tefhim edilmiştir.

Suçlular muhtelif hapis cezalarına çarpılmışlardır.

El Nasıl sıkılır?

Bir kadın, bir erkeğin el sıkışından onun karakterini, içtimai seviyesini, hayat hakkındaki telâkisini pek güzel anlıyabilir.

El sıkma bir kerre o kadını o erkek arasındaki dostluk ve samimiyetin bir barometresidir.

Muhtelif el sıkma tarzlarını derece ile tesbit etmek icap ederse şöyle bir cetvel vucuda getirilebilir. 10 derece — bu da o kadar makbul bir el sıkma tarzı değildir. Kadının uzattığı eli erkek hafifce yarıya doğru kaldırarak sıkarak ve hemen bırakıverir.

40 derece — Erkek kadının elini hürmetkârane fakat aynı zamanda hâret ve şiddetli kavrar acımadan kuvvetle sıkarak. Bu sempati, samimiyet ve dostluk alâmetidir.

Sıkma hareketinin derecesi kırkı geçimi bu bir tehlike işaretidir. O tehlikeden kaçınmak için derecenin 100'e yükselmesini beklemek icap etmez.

Yarınki
Postalar

22/6/939 Perşembe

Yarın gelecek Tren postası yoktur. Saat 11'de Nursaybin, 13 te Cizre, İdil, Midyat, Gercüş, Savur, 15 te Diyarbakır, Ankara, İstanbul ve Anadolu postaları gelecek, saat 18 de Ekspres Tren postaları gidecektir.

SAGLIK

Cüceler ve
MALARYA

Mombasa civarile Epuator ormanında ve Belçika Kongosunda cücelere tesadüf edilmektedir. Esmer renk ve küçük boyları ile tefrik edilen küçük kulubelerde yaşayarak avdıkları avı banana, Mısır ve saire ile tıranpa eden bu yerliler ormanların hakiki seknesidirler.

Son zamanlarda dabile doğru uzanan şose yolları sayesinde ihtiyacı Avrupalılar için kalmıştır. Onları uzaktan temaşa etmek pek külfetli değildir fakat yanlarına kadar sokulmak ta pek güçtür. Doktorlar cüceler arasında malarya etüdlerini yapmaya teşebbüs te bulundular ve mikroskopik muayeneden geçecek birkaç damla kan ihtiyaclarını temin edebilmek için müteaddid çarelere başvurduktan sonra sigara ve tuz hediyesiyle emellerine muvaffak oldular.

Tetkik neticesi aynı şeriat tahtında yaşayan yerliler arasında malarya mikrobunun cücelere nufuz ettiği hakikat halinde meydana çıktı. Fark çocuklar arasında daha fazla hisse-

dilmekteydi.

Bu tetkik neticesi, yalnız Belçika Kongosunda yaşayanları değil; tropical iklimlerde verilen binlerce kurbanın şelâmet ve saadetini temin maksadile her kesin nazarı dikkatini celbetti.

Bu afetin önünü alabilmek için her yerde tedbirler alınmaktadır. Kinin gerek tedavide ve gerekse korunmada büyük rol oynamaktadır. Kısa zaman kinin tedavisi Milletler arası malarya komisyonluğu tarafından tasviye edilmektedir. Tedavi için 5-7 gün zarında günde 15-18 buğday kinin ihtiyacı temine kâfidir. Malaryadan muhafaza olunmak için de günde malarya mevsimi devam ettikçe altı buğday kinin tasviye edilmektedir.

Birkaç yıldan beri bu kısa kinin tedavisini meriyete koyan Yunan ve şark Hindistan Felemenk Hükümetleri iyi neticeler elde etmeye muvaffak oldular.

Ekonomi

Arpa İhracatı fiyatları yükseldi

İhracat için bir çok vapurlar Mersin limanında mal beklemektedirler.

Almanya için mühim partilerde arpa yüklemek üzere

Marsine vapur gönderilmiştir. Mersin borsasında her gün ihracat için 100-300 ton arasında yeni mahsul arpa satışları devam etmektedir.

Ucuzdur diye güle güle yedigin, sevicele giyidigin kaçak nesnelerin doğuracağı acılar bir gün seni hıçkırakla ağlatır, yedigin zehir, giyidigin ateşten bir gömlek olur.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Türkiye radyosu Ankara radyosu

Uzun Dalga: 1648 m. 183 Kes. / 120 Kvv.

Kısa Dalga: 19,74 m. 15195 Kes. / 20 Kvv.
31,70 m. 9465 Kes. / 20 Kvv.

Bu günkü program

21-6-939 Çarşamba

12,30 Program.

12,35 Türk müziği Pl.

13,00 Memleket saat aya-
rı, ajans ve meteoroloji
haberleri.

13,15 - 14 Müzik (karışık
program - Pl.)

19,00 Program.

19,05 Müzik Melodiler
- Pl

19,15 Türk müziği (Fasıl
heyeti)

20,00 Memleket saat aya-
rı, ajans ve meteoroloji ha-
berleri

20,15 Neşeli plaklar - R.

20,20 Türk müziği (müş-
terek ve solo teganni)

21,00 Konuşma.

21,15 Müzik (opera ar-
yaları Pl.)

21,45 Haftalık posta ku-
tusunu.

22,00 Müzik (küçük or-
kestra - şef Necip Aşkın)

23,00 Son ajans haberle-
ri, ziraat, esham, tahvilât,
kambyo, nukut borsası
(fiyat)

23,30 Müzik (cazbant pl.)
23,55 - 24 Yarınki pro-
gram.

Delilerle akıllılar arasında
yapılan maç

Ispanyanın Bibo
şehirinde delilerle a-
kıllılar arasında bir
futbol maçı yapılmış
ve deliler takımı d-
örde karşı 2 sayı ile
akıllılar takımını
yenmiştir.

Yıldı (1) Lira

Her gün binlerce yav-
ruyu senin yardımın,
senin şefkatinle sinenin
de barındıran Çocuk E-
sirgeme kurumudur.

Yıldı 1 lira ver Ço-
cuk Esirgeme kurumu-
na üy eol.

Mardin

Mevki satılma
komisyonundan

1 - Mardinde sekizinci
Hd. Tb. için 28/Haziran/9-
39 çarşamba günü saat
on dörtte mardinde mevki
satılma komisyonu tara-
fından on bin sekiz yüz
kilo sadeyağı ve aynı gü-
nde aynı komisyon tarafın-
dan aynı birlik için saat
on beşte beş yüz ton odun
kapalı zarf usulile ahna-
caktır.

2 - Sade yağının mu-
vakkat teminatı yedi yüz
yetmiş, odunun da dört
yüz yetmiş liradır.

3 - 2490 Sayılı kanun-
isteklerine göre taliplerin
birinci maddede yazılı gün
ve saatlardan aşgari bir
saat evvel evrakı müşbite
ve teminat mektuplarının
komisyona göndermiş bu-

günlük
PIYASA

Buğday	2	50
Arpa	2	40
Un (Bir cuval)	580	
Darı	2	50
Nohut	6	
Mercimek	3	
Pirinç	25	
Sade Yağ	90	
Tere yağı		
Zeytin yağı	70	
Yün	40	
Deri	40	
Badem	20	
Badem içi	95	
Ceviz		
Ceviz içi		
Mahlep		
Mazi	19	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	31	
Kabve	118	
Sabun	42	
Çay	350	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	15	
Bal	50	

Çocuk

Çocuk Esirgeme
Kurumu Genel mer-
kezi tarafından çı-
karılmakta olan
(Çocuk) adlı dergi-
nin (136) Sayısı çık-
mıştır.

Yurt yavrularının
sağlık, sosyal Kül-
türel durumlarının
inkışafına hizmet
eden bu kıymetli
dergiyi çocuklara
çocuklu ana ve ba-
balara tevsiye ede-
riz.

lunmaları şarttır.

4 - Arzu edenlerin şart-
nameleri görmek ve oku-
mak üzere C. Hd. komu-
tanlığı mevki satılma
komisyonuna bizzat veya
resmi vekillerinin mür-
aatları ilân olunur.

16-19-21-23

MARDİN

Mevki satınalma komisyonundan

1 — Mardinde sekizinci Hd. Tb. için 28/Haziran/939 Çarşamba günü saat onda Mardinde mevki satınalma komisyonu tarafından iki yüz seksen ton ekmeklik un ve aynı birlik için aynı günde saat on birde yetmiş iki ton sığır veya geçi eti kapalı zarf usulile alınacaktır.

2 — Unun muvakkat teminatı bin dokuz yüz kırk beş sığır etinin bin yüz seksen sekiz geçi etinin de bin dört yüz on liradır.

3 — 2490 Sayılı kanun isteklerine göre taliplerin birinci maddede yazılı gün ve saatlardan aşağı bir saat evvel evrakı müsbit ve teminat mektuplarını komisyona göndermiş bulunmaları şarttır.

4 — Arzu edenlerin şartnameleri görmek ve okumak üzere C. Hd. K. lığı mevki satınalma komisyonuna bizzat veya resmi vekillerinin müracaatları ilân olunur. 15 17 19-21

MARDİN

Mevki satınalma komisyonundan

1 — Mardinde askeri hastanesi için 26/Haziran 939 Pazartesi günü saat sekizde başlamak ve birer saat fasıla ile devam etmek şartile yirmibeş ton un, dört ton sığır veya geçi eti, altı ton kuyun eti, yedi ton süt, ve altı ton yoğurt açık eksiltme usulile alınacaktır.

2 — Unun muvakkat teminatı 175 sığır etinin 66 geçi etinin 78 koyun etinin 135 sütün 48 ve yoğurdun da 41 liradır.

3 — 2490 Sayılı kanun isteklerine göre taliplerin birinci maddede yazılı gün ve saatlardan aşağı birer saat evvel evrakı müsbit ve teminat mektuplarına komisyona göndermiş bulunmaları şarttır.

4 — Arzu edenlerin şartnameleri görmek ve okumak üzere C. Hd. K. lığı mevki satınalma komisyonuna bizzat veya resmi vekillerinin müracaatları ilân olunur.

15-17-19-21

Mardin

Mevki satınalma komisyonundan

1- Mardinde sekizinci Hd.Tb.İçin 3/Temmuz/939 pazartesi günü saat onda Mardinde mevki satınalma komisyonu tarafından yüz kırk dört ton arpa ve aynı günde saat on birde yüz yirmi ton saman, aynı günde saat on dörte kırk sekiz ton kuru ot ve saat onbeşte iki yüz seksen ton ekmek pişirmesi açık eksiltme usulile alınacaktır.

2—Arpanın muvakkat teminatı (Üçyüz elli bir) samanının (Altmış sekiz) kuru otun (yüz doksan sekiz) ekmek pi-

şirmesinin (yüz elli sekiz) liradır.

3—2490 sayılı kanun isteklerine göre taliplerin birinci maddede yazılı gün ve saatlardan aşağı birer saat evvel evrakı müsbit ve teminat mektuplarını komisyona göndermiş bulunmaları şarttır.

4—Arzu edenlerin şartnameleri görmek ve okumak üzere C.Hd.komutanlığı mevki satınalma komisyonuna bizzat veya resmi vekillerinin müracaatları ilân olunur.

16 19-21-23

Mardin

Mevki satınalma komisyonundan

1 — Mardinde askeri hastane için 27/Haziran/939 Salı günü saat sekizde başlamak ve birer fasıla ile devam etmek şartile yüzelli ton odun, yirmibeş ton ekmek pişirmesi, bir buçuk ton sade yağı, beş ton arpa dört ton saman dört ton kuru ot açık eksiltme usulile alınacaktır.

2 — Odunun muvakkat teminatı (Yüz kırk bir) ekmek pişirmesinin (onbeş) sadeyağının (yetmiş sekiz) arpanın (on üç) samanının (üç) ve kuru otun da (on

yedi) liradır.

3 — 2490 Sayılı kanun isteklerine göre taliplerin birinci maddede yazılı gün ve saatlardan aşağı birer saat evvel evrakı müsbit ve teminat mektuplarını komisyona göndermiş bulunmaları şarttır.

4 — Arzu edenlerin şartnameleri görmek ve okumak üzere C. Hd. lığı mevki satınalma komisyonuna bizzat veya resmi vekillerinin müracaatları ilân olunur.

15 17-19-21

Mardin icra memurluğundan

Mevkii	Cinsi	hududu	tapunun TA.NU	borçlu hissesine takdir edilen kıymet
necmeddin mahallesi	bir bab hanenin temini	sağı ci co şimas viredesi nin hanesi yesarı ve cephe si tarik arkası isa vereseşi hanesile tarik	1/927 ve 12	Lira 1800 Ku 00
" "	bir bab hanenin 40 da 3 hissesi	Sağı ve cephesi tarik solu sahibi senet arkası sado dikdan haneleri	11 teşrin 338 1	60 00
" "	bu dahi	Debağ melekön veled melekö miksî ilyas ve miksî ciccî aro haneleri ve iki tarafı tarik	temmuz 323 32	60 00
zehire pazarı	bir bab dükkanın 40 da 3 sehmi	önü tarik sağı bulusu EF vereseşi solu fatma hanım vereseşi dükkânları arkası ensari zade şih mehmet ali haneleri	nisan 336 19	22 50
				1942 50

Mardinden hıdır remziye masrafsız 1000 lira vermeğe borçlu Mardinin necmedin mahallesinden mehmet derviş oğlu muhiddinin bu borcunu ademi tediye dolay yukarda hudud ve evsafı gösterilen gayri menkullerdeki hissesi 4/8/939 gününe müsadif Cuma günü saat 11 de ve tahmin edilen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde birinci satış gününü takip eden 15 inci günü 19/8/939 Cumartesi günü Mardin icra dairesinde kati ihalesi yapılacağından bu gayri menkuller üzerinde bir hak ve hususile faiz ve masrafa dair bir iddia-

da bulunanların ilân gününden itibaren 20 gün içinde ve evrakı müsbitelerile icra dairesine müracaatları aksi takdirde hakları tapu sicilile sabit olmayanların paylaşmadan mahrum bırakılacakları ve fazla malumat almak isteyenlerin 24/7/939 gününden itibaren dairede açık bulundurulmuş şartnameyi görmek üzere 939 148 numaralı dosyaya müracaatları ve talip olanların muayyen gün ve saatte yüzde yedi buçuk teminatı muvakkatlarla artırmaya iştirakları ilân olunur.